

**MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM**

Karmo Kuri
Nõmme Linnaosa Valitsus
ppnommelov@tallinnlv.ee

Teie 19.09.2025 nr 2.-1.3/317 - 2

Meie 23.11.2025 nr 13-2/3224-40

Vastuskiri

Austatud linnaosa vanem

Täname Harju maakonnaplaneeringu maavarade teemaplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõule esitatud arvamuse eest.

Märgite oma kirjas, et maavarad ja nende olemasolu on Eesti riigi rikkus kui ka kindlustunne, tagades nii erinevaid sotsiaalmajanduslikke huve ning hüvesid. Kõige selle taustal tuleb rakendada parimaid võimalikke lahendusi, et tagada keskkonnasääst ning materjalide ratsionaalne kasutamine. Eesmärk on tagada nii maavarade kaevandamispiirkonnas kui ka mõjuulatuses olevate loodusvarade maksimaalne sääst ning hoid, sealhulgas taime- ja loomaliikide kaitse. Kaevandamine mõjutab oluliselt loodusväärtuste üksikobjekte – allikaid. Teadagi on allikad põhjavee tagavaraks ning Nõmme piirkonnale on iseloomulik tarbida puhast põhjavett.

Palute, et kaevandamisala kattumisel rohevõrgustiku tugiala või koridoriga tagataks loomadele ja taimedele vajalikud leviku- ja liikumisteed, taastades kaevandamisalad korrastamise käigus maksimaalselt. Taastamisel tuleb arvestada liikide vajadusi (nt karjäärade nõlvad kujundada lauged, et loomade liikumist mitte takistada. Asustatud alade läheduses, on oluline kaaluda ala korrastamisel ka võimalusi selle ümberkujundamiseks viisil, mis suurendaks piirkonna puhkeväärtust. See aitab parandada kohaliku elukeskkonna kvaliteeti ja pakub elanikele täiendavaid võimalusi looduses aja veetmiseks.

Toote välja, et Männiku 5 alal kaevandamine tooks endaga kaasa tugevaid muutusi nii Nõmme linnaosa kui ka Saku valla looduskeskkonna veerežiimis. Igal juhul peab seire hõlmama kogu maardlat, kuna kumulatiivset mõju ei saa hinnata üksikute lubade või uuringute põhjal. Iga toiming, mis toimub looduskeskkonnas toob endaga kaasa ühise vastutuse ja ühiskondliku taluvuspiiride kompimise. Relevantsete andmestikkude saamiseks tuleks koguda mõõtmisandmeid pikemaajalise perioodi vältel. Tagamaks keskkonnale parimat säilenõtkust ning seeläbi kohalikule kogukonnale täisväärtuslikku elukeskkonda on oluline, et hüdroteoloogiline kompleksuuring viidaks läbi enne uute kaevanduslubade väljaandmist, sest see on vajalik kumulatiivse mõju hindamiseks.

Nõustume, et maavara kaevandamisel tuleb arvestada mõjuga nii sotsiaalsele kui ka looduskeskkonnale. Teemaplaneeringu raames analüüsiti riigi huviga alade mõju rohevõrgustiku toimivusele, sealhulgas Männiku raba tugiala funktsioneerimisele, ning anti suunis, et ala kaevandamisel ei tohi katkeda rohevõrgustiku sidusus. Rohevõrgustiku toimimise täpsed tingimused saab välja töötada alles siis, kui on teada taotletava karjääri täpne asukoht ja kaevandamise viis.

Alade korrastamise tingimused lepitakse kokku kaevandamisloa taotluse menetluses. Teemaplaneering toob ka üldise soovitusena välja, et asustatud alade läheduses on oluline kaaluda kaevandatud alade korrastamisel ka võimalusi nende ümberkujundamiseks viisil, mis suurendab piirkonna puhkeväärtust. See aitab parandada kohaliku elukeskkonna kvaliteeti ning pakub elanikele täiendavaid võimalusi looduses aja veetmiseks.

Selgitame lisaks, et teemaplaneeringu koostamisel on korduvalt olnud teemaks, et piirkonnas tuleb arvestada mõjuga põhjaveele, sh kumulatiivse mõjuga. Teemaplaneeringu seletuskirjas on toodud tingimus, et Männiku alal tervikuna on vajadus kogu ala hõlmava hüdroteoloogilise kompleksuuringu järele, et selgitada välja kaevandamise kumulatiivne mõju põhjaveele ning vee alt kaevandamise võimalikkus. Paraku ei võimaldanud maakonnaplaneeringu üldine tasand neid uuringuid läbi viia teemaplaneeringu koostamise käigus.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ivan Sergejev
planeeringute asekanstsler

Agnes Lihtsa
+372 5819 0538 agnes.lihtsa@mkm.ee